

Kansainvälisen kaupungin johtaminen

Ritva Viljanen
Vantaan emerita kaupunginjohtaja
19.12.2023 Tampere

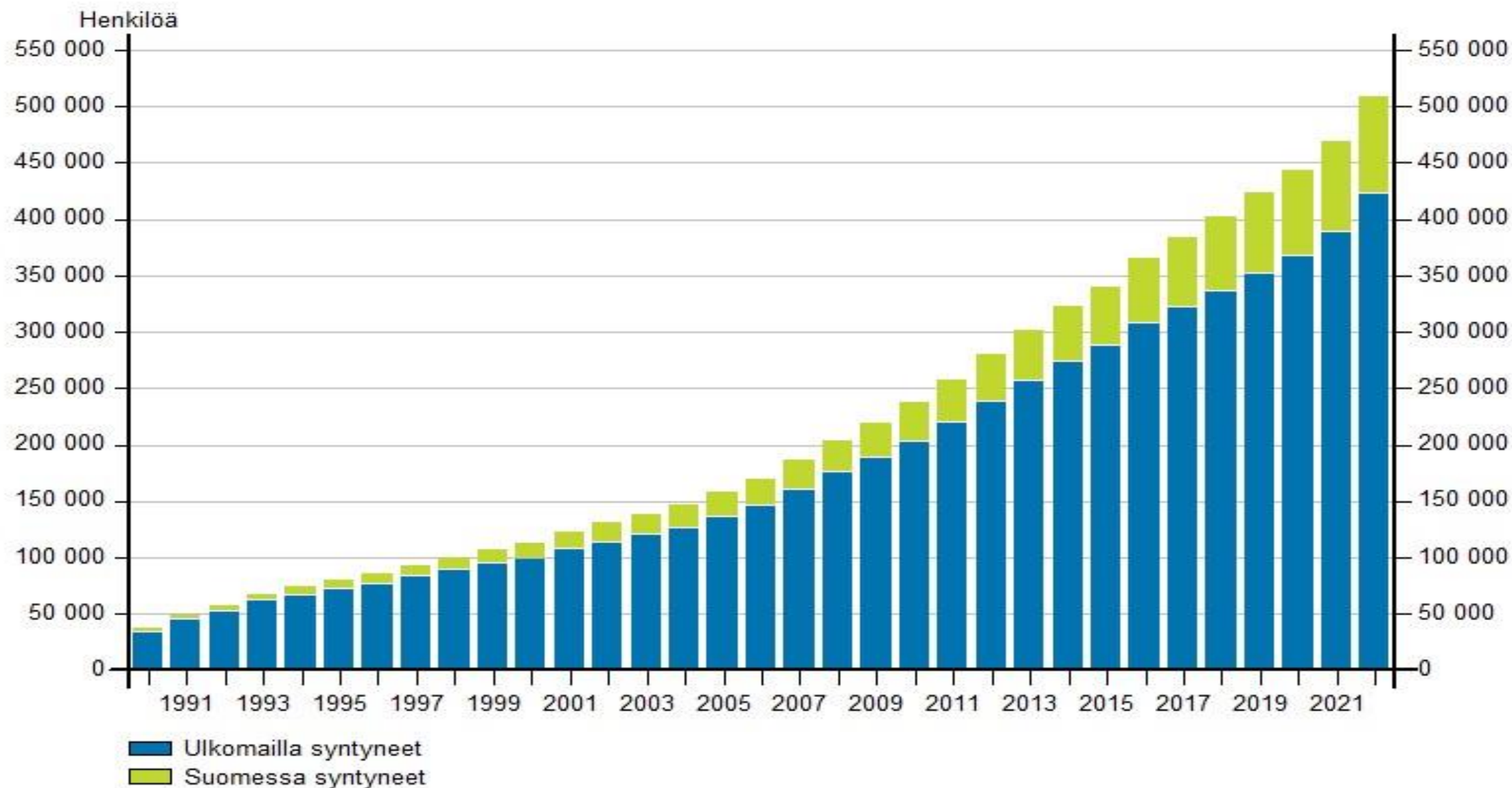
**Suomeen muuton syyt alkoivat
monipuolistua vasta 1990-luvulla**

**Vuonna 2002 Suomessa 100 000
vieraskielistä**

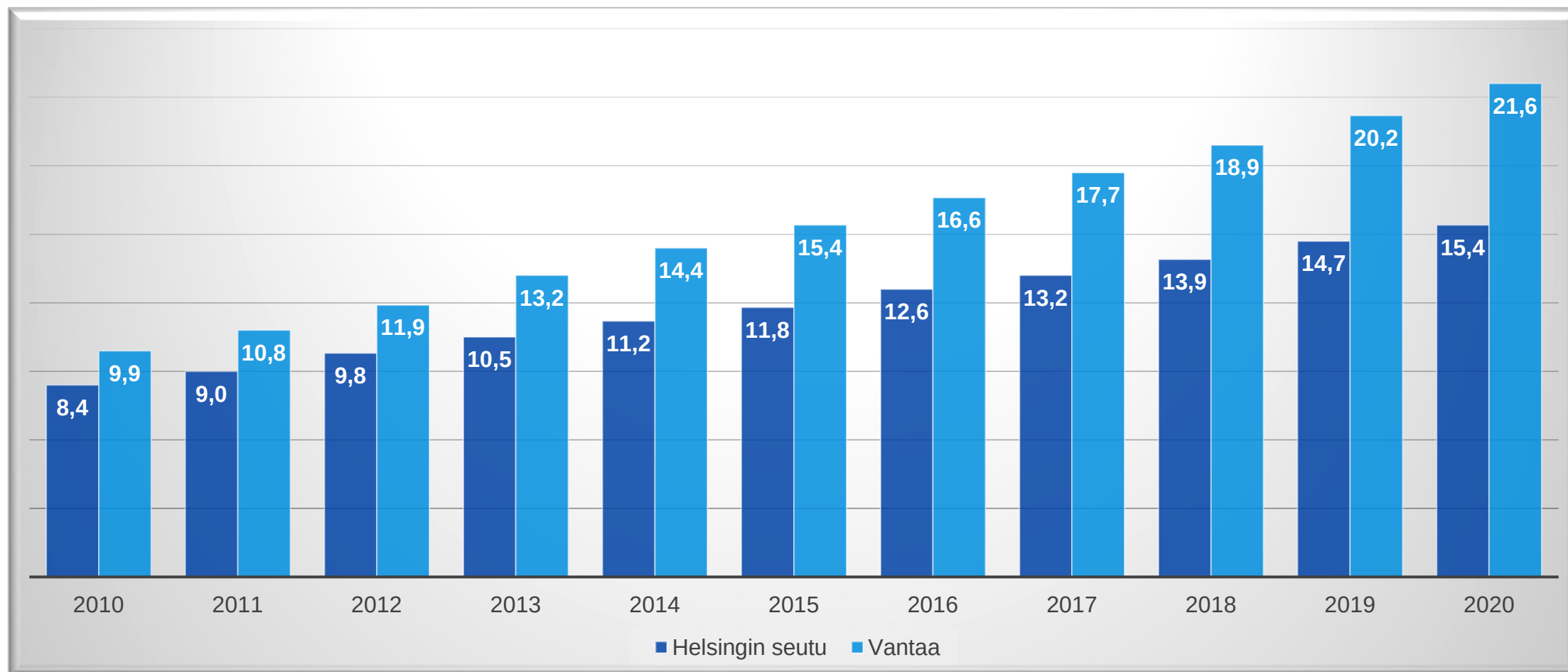
Vuonna 2022 508 000

Väestö syntyperän ja taustamaan mukaan 1990-2022

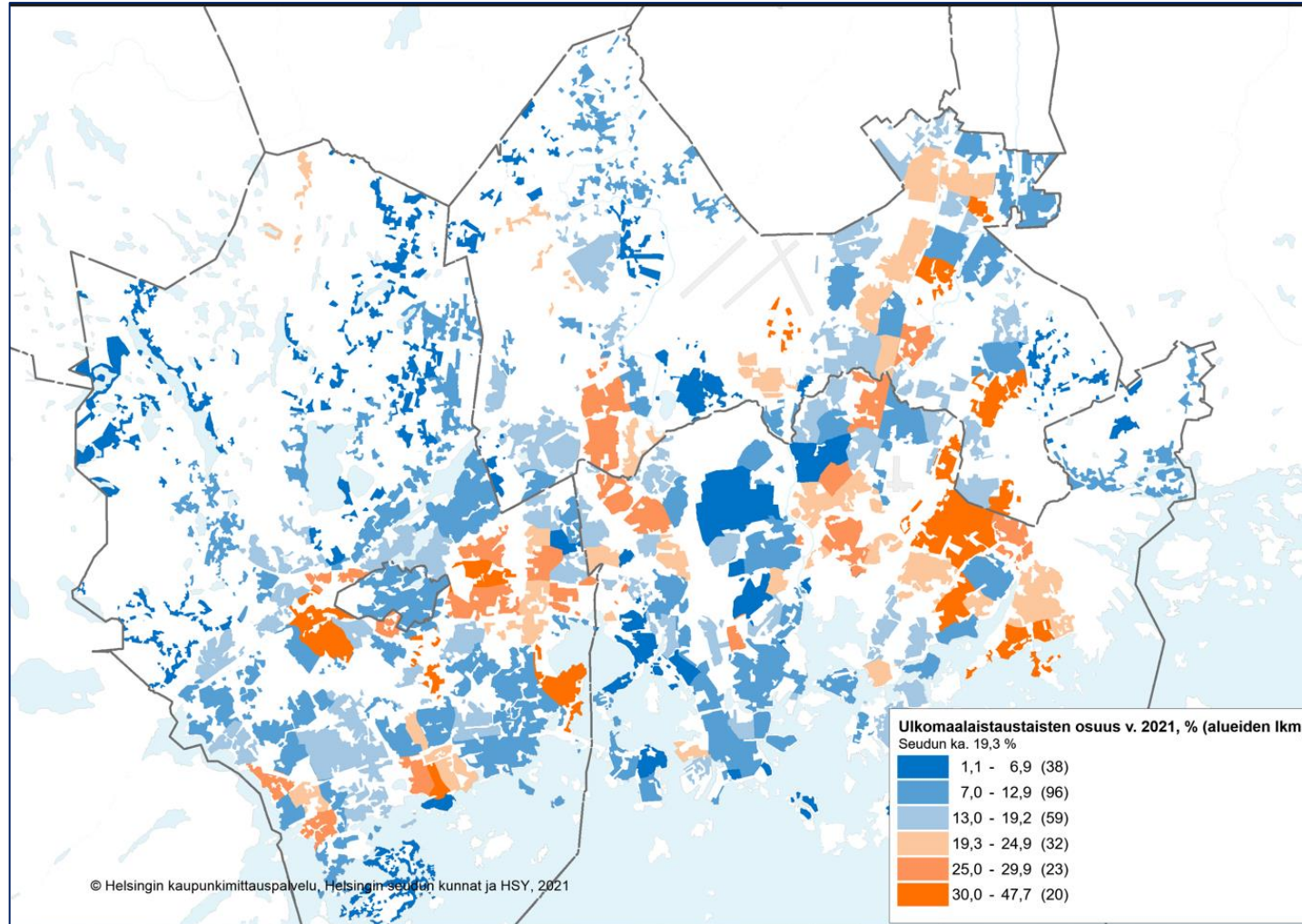
ULKOMAAT YHTEENSÄ

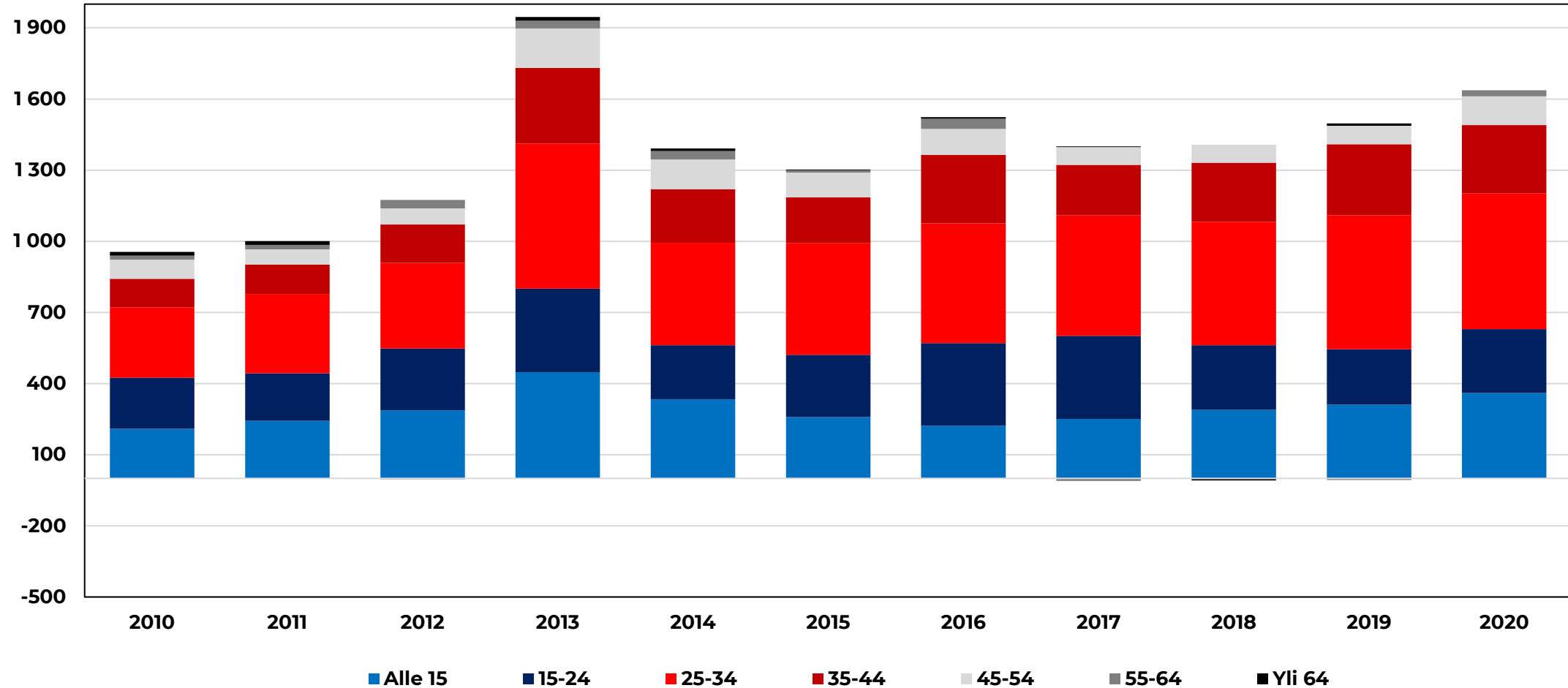
Vieraskielisten osuus Vantaalla ja Helsingin seudulla 2010-2020

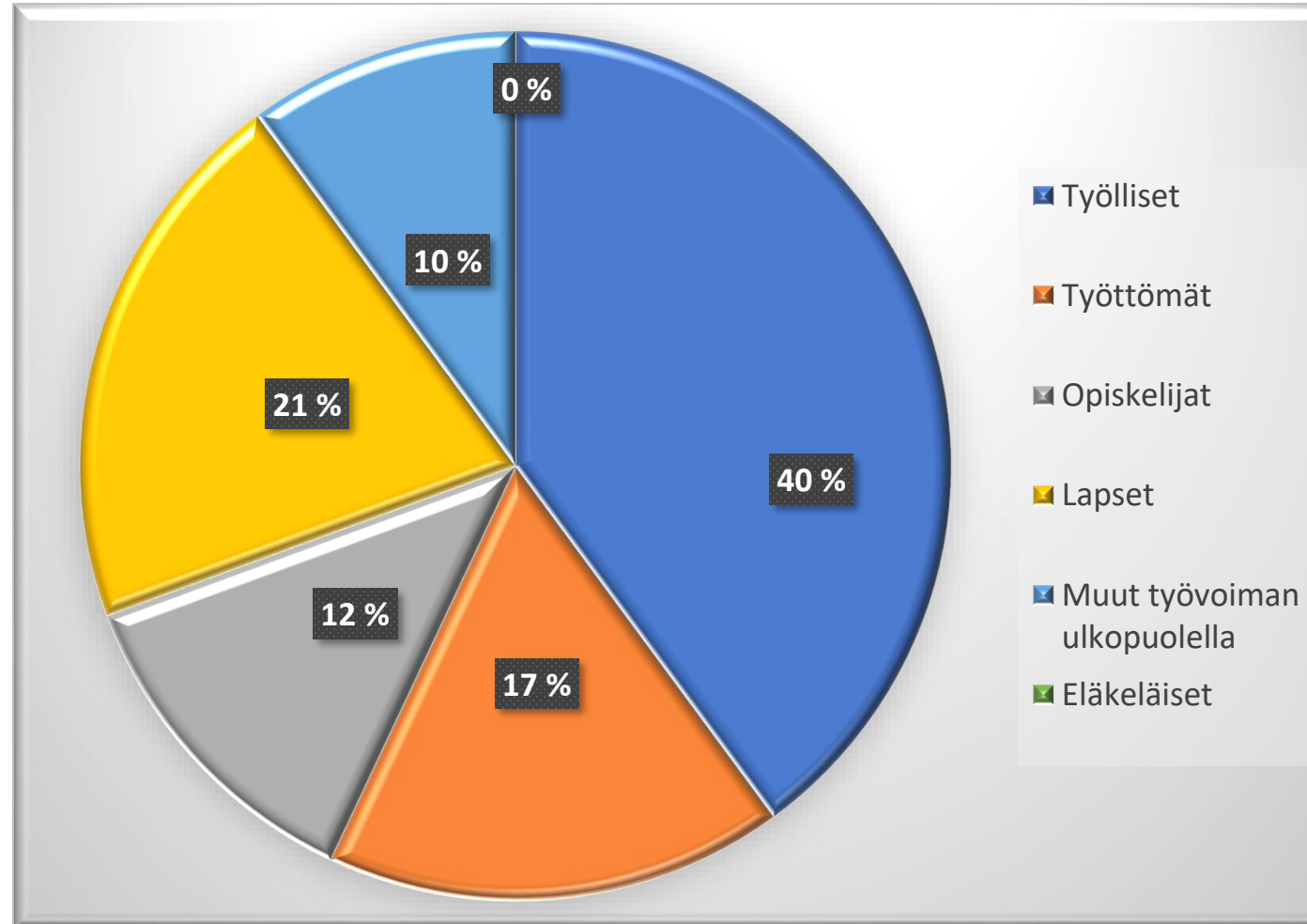
Ulkomaalaistaustaisten osuus koko väestöstä pääkaupunkiseudulla

Vantaan nettomaahanmuuton ikärakenne vuosina 2010-2020

Vantaan nettomaahanmuutto pääasiallisen toiminnan mukaan 2010-2020

Kansainvälisyys kaupunkistrategiassa

Suomen kansainvälinen kaupunki Kotouttamisen mallikaupunki Yrittämisen metropoli

Kansainvälisyys kaupunkistrategiassa

Vantaa

Vantaan kehitystä leimaava tekijä on alueiden
eriytyminen

Segregaatio on vielä maltillista, mutta suunta on
huolestuttava

Strategian tavoite: syrjäytymis- ja
eriarvoistumiskehityksen katkaiseminen

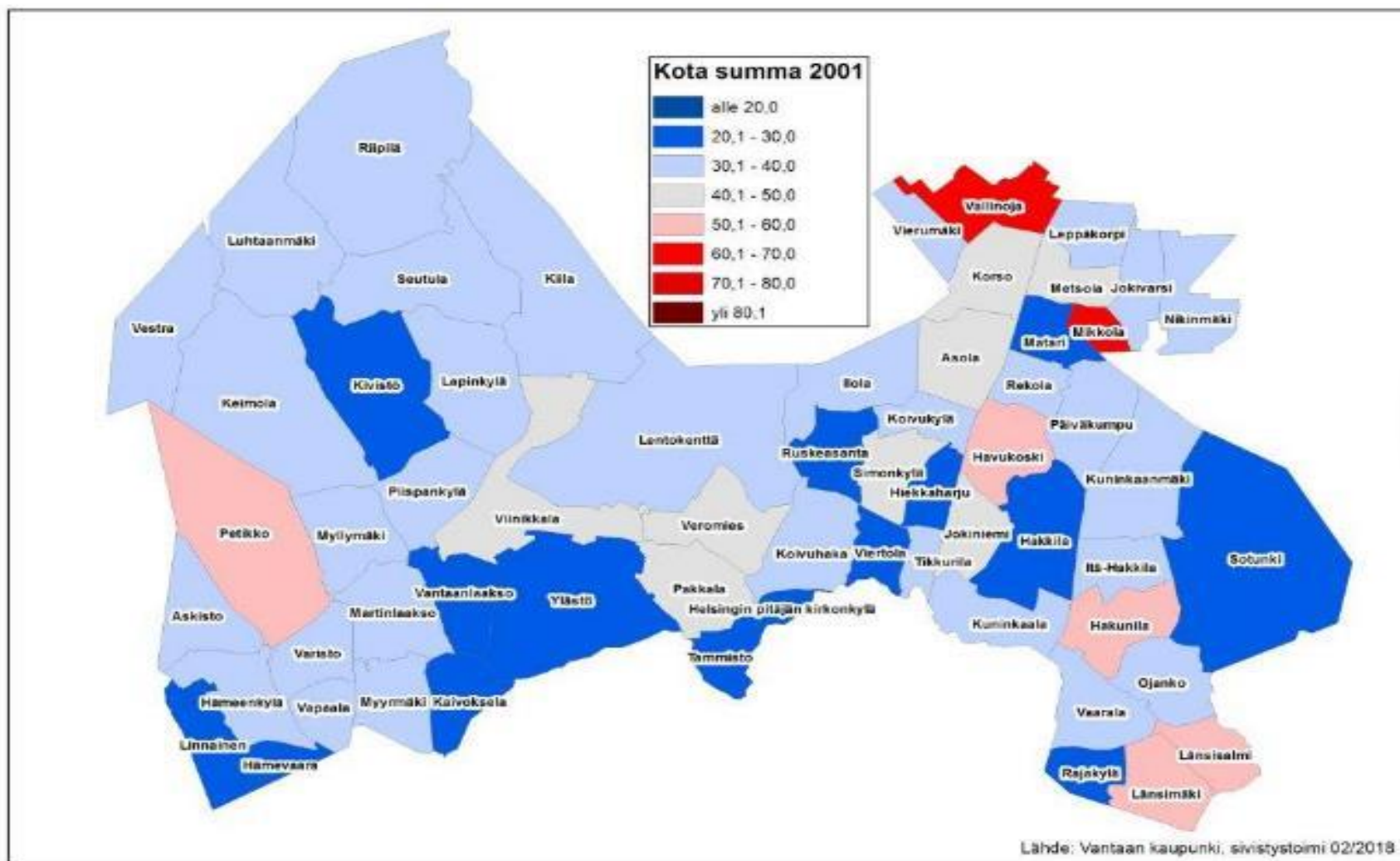

Erilaiset valmiudet? VTV

”Suomessa erot maahanmuuttajataustaisten ja kantaväestön välillä olivat suurimmat vielä senkin jälkeen kun oppilaan tärkeimmät taustatekijät sekä joitakin koulujen toimintaa kuvaavia tekijöitä oli vakioitu. Kansainvälisessä tutkimuskirjallisuudessa tällainen ero osaamisessa tulkitaan pääasiallisesti maahanmuuttajataustaisten oppilaiden erilaiseksi kohteluksi”

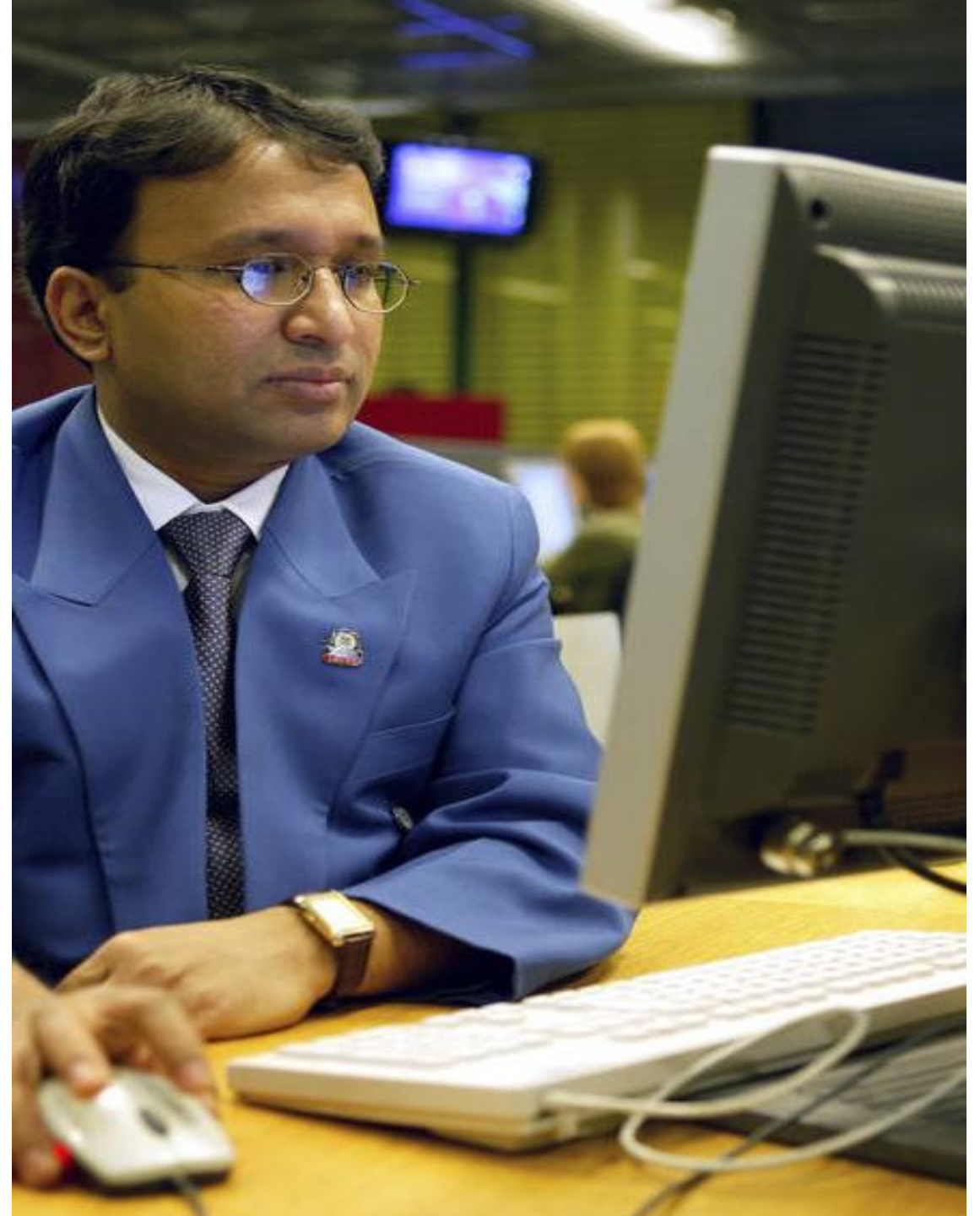
Kota-indeksi 2001

KOTA-indeksi:
työttömyys,
alhainen
koulutus,
vieraskieliset

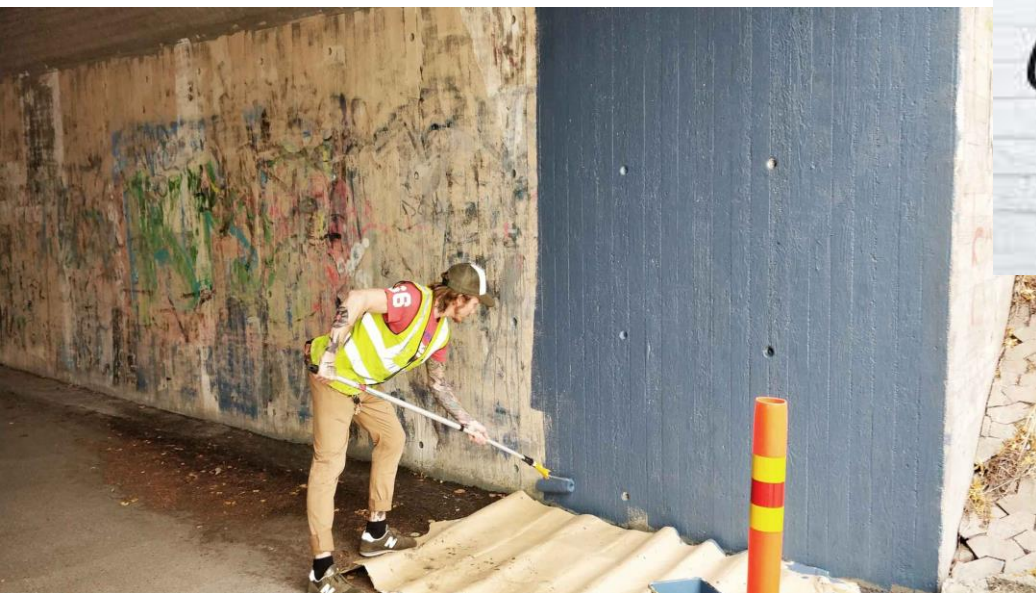

- Koulutusta
- Leikkiä
- Työhön valmennusta
- Kulttuuria ja urheilua
- Vaikutetaan myös asenneilmapiiriin.
Vantaa on kansainvälinen ja yhdenvertainen.

Myönteisen erityiskohtelun alueellinen ohjelma

Käynnistyi 2019

**Alueellisen
yhteisöllisyyden ja
turvallisuuden
vahvistaminen
katutaiteen keinoin**

Myönteisen erityiskohtelun alueellinen ohjelma 2019-2025

2 miljoonaa joka vuosi enemmän rahaa kuin muille alueille

Koko kaupunki mukana

Tuetaan myös maahanmuuttajayhteisöjä

Alueen viihtyvyys ja siisteys tärkeä osa

Avoimia kohtaamispaikkoja

Written in Mikkola event:

"The best place in Mikkola is by the river. There are big trees, stones that make the water flow around them. This place is inspiring in the morning sun. It is relaxing in the evening darkness. And it is great for having a nice pique nique with friends. The place also changes at different times of the year."

"The favorite location in my neighborhood is the forest, rivers and carpet washing place. I absolutely love this carpet washing place. It is all there, green, river or lake. Children playing, the sound of the mother, people washing carpets, chatting. The life going on while there is green, river there."

Story sharing cafe

Tempo-orkesteri ja Tempo Parents

Vuodesta 2009 matalan kynnyksen musiikkiharrastustoimintaa

Osa koulujen ja musiikkiopiston toimintaa

Vie musiikin harrastamisen ja instrumenttiopiskelun mahdollisuuden kouluihin ja niiden iltapäivätoiminnan puitteisiin

Ei pääsykokeita

Opetus ja soittimet oppilaille ilmaisia

2 orkesteriharjoitusta ja 15 minuutin yksilösoittotunti koulupäivän aikana/viikko

Noin 130 soittajaa tällä hetkellä

Noin 50 % soittajista maahanmuuttajataustaisia

Halutaan saada vanhemmat seuraamaan lasten esityksiä ja osallistumaan Tempo-perhetapaamisiin, joissa maahanmuuttajataustaiset perheet integroituvat kantaväestöön

TEMPO PARENTS on soittajien vanhempien oma orkesteri

Nuorisotyöntekijöitä kouluihin

Taiteiljoita päivähoitoon

Alueiden viihtyisyyden parantaminen

Taidetta palvelutalon asukkaiden iloksi

<http://streetartvantaa.com/olipa-kerran-vantaa>

Vantaan kouluissa paljon tukea tarjolla

- Epäsäännöllisesti koulua käyvien opettajat
- Monikulttuuriset opot
- Nuorisotyöntekijät kouluissa
- Taiteilijat kouluissa ja varhaiskasvatuksessa
- Laaja-alaiset erityisopettajat ja aineenopettajat
- Tukiopetus ja jakotunnit
- Kannustus retkiin ja kulttuurikohteisiin

MEK - koulujen moniammatillinen yhteistyö

Vantaa

KOULUNUORISOTYÖNTEKIJÄT (yläkoulut 6, alakoulut 3)

Tukevat koulujen yhteisöllisyyttä

Pyrkivät tunnistamaan varhaisen syrjäytymisen merkit

Kohtaavat nuoren ja tämän perheen

Ymmärtävät alueellisia ilmiöitä

Aikaa kohdata nuoria koulu- ja vapaa-ajan ympäristöissä

Alakoulun nuorisotyön erityisenä painopisteenä on kiusaamisen ehkäisy

MEK-KOULUJEN (8) ALKAVA MAKSUTON URHEILUJOUKKUETOIMINTA:

Omat urheilujoukkueet

Valmentajat vastaavat valmennuksesta ja joukkue toiminnasta

Harjoitukset noin 3 Krt/vko

Paikalliseen aluesarjaan osallistuminen

Pilottivaiheessa n.160–200 lasta

Positiivinen ryhmäytyminen

Pitkäaikaisen harrastamisen malli

Pitkäaikaisten kaveruussuhteiden muodostuminen

Edistää koulumyönteisyyttä, ylpeyttä omasta koulusta ja asuinalueesta

Yhdistää vanhempia pelitapahtumissa ja muussa joukkue toiminnassa

Vanhemmat mukaan kouluun ja työhön -hanke

Vanhemmat opiskelevat suomen kielen alkeita ja matematiikan perustaitoja yhdessä peruskoululuokan lasten kanssa (2–3 pvää/vko)

Lisäksi suomen kieleen, yhteiskuntaan, kulttuuriin ja kotoutumiseen liittyviä sisältöjä

Helppo osallistua toimintaan, kun se järjestetään siellä koulussa, missä oma lapsi on

Toimintaan voi osallistua myös alle kouluikäisen lapsen kanssa

Autetaan löytämään työkokeilupaikka, jossa kokemusta suomalaisesta työelämästä

Äitien yhteiskuntaan kiinnittyminen tukee tutkitusti lasten ja koko perheen hyvinvointia ja kotoutumista

Toimintamallin kohdistuminen MEK-alueille myös vähentää segregaatiota

Vanhempien kielitaito kehittyy ja he tutustuvat suomalaiseen koulujärjestelmään, työelämään ja yhteiskuntaan

Ymmärrys varhaiskasvatuksesta ja sen tärkeydestä ja merkityksellisyydestä lisääntyy

Kodin ja koulun välinen yhteistyö vahvistuu

Korona kriisissä kielitaidon merkitys suuri

**Koronan jälkihoidon ohjelman keskeisin
toimenpide oli kielitaidon ja
ymmärrettävän viranomaisviestinnän
parantaminen**

Selkovantaalainen kuukausittain

Vieraskielisten neuvonnan saavutettavuuden ja ohjauksen
sujuvuuden tukeminen

Suomen ensimmäinen selkokieline paikallislehti

Ensimmäinen numero ilmestyi syyskuussa 2022

Vantaan Sanomat yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa

Ilmestyy kerran kuussa

Jokaiseen talouteen maksutta

Ajankohtaisia asioita, tapahtumia ja ihmisiä selkosuomeksi

Moni nuori tuntee
itsensä ahdistuneeksi
SIVU 9

et asiat helpolla suomen kielellä
s in plain Finnish
sündmused lihtsas soome keeles
agan ee Vantaa oo ku qoran af Finnish fudud

Aktuellt i Vanda på lättläst finska
Текущие дела Вантаа на понятном финском
Gjærat aktuale tē Vantaas nē finlandishte tē lehtë
شؤون قانتا الراهنة باللغة الفنلندية السهلة

Kansainvälinen koulu ja sen monet roolit

International School of Vantaa

VUOSILUOKAT 1-9, OPPILAITA 610 JA OPETTAJIA 50

Opetus englannin kielellä

Suomen kielen opetukseen resursoidaan reilusti, jotta oppilailla on mahdollisuus jatkaa suomenkieliselle 2. asteelle

50 % oppilaista äidinkieli suomi, 10 % englanti

Lähes 15 % oppilaista Intiasta

Jatkuva oppilaaksi otto englannin kielen kokeen perusteella

Vuodessa n. 500 hakemusta, hyväksyttyjä n. 120

Lautakunnalta yläraja oppilasmäärä / luokka-aste

Opettajista 50 % ulkomaalaisia: esimerkiksi matematiikassa 6 opettajaa: USA, Brasilia, Intia, Kanada, Suomi, Romania

Suomen OPS, vaatii työtä, jotta sen tulkinta ymmärretään

LUOKKA-ASTEET 1-5, OPPILAITA 260

- 2 luokkaa/luokka-aste, yhteensä 10 luokkaa
- Luokan maksimikoko 28 oppilasta
- Aikuisia työskentelee yhteensä 20

LUOKKA-ASTEET 6-9, oppilaita 350

- Luokkakoko: 16 – 25 oppilasta

Painotettu opetus Vantaalla

Perusopetuksen oppimäärä mahdollista opiskella englannin kielellä tai ruotsin kielikylpyopetuksessa.

Myyrmäki

Musiikkiluokat:

 Hämeenkylä (3.-9.)
Martinlaakso (3.-9.)

Kaksikielinen opetus englanti:
Kaivoksela (1.-6.)

Ruotsin kielikylpy:

 Kilteri (7.-9.)
Uomarinne (1.-6.)

Kivistö- Aviapolis

Musiikkiluokat:

 Aurinkokivi (3.-9.)
Ylästö (3.-9.)

Kaksikielinen opetus englanti:
Vantaan kansainvälinen koulu (ISV) (1.-9.)

Korso-Koivukylä

Musiikkiluokat:

 Mikkola (3.-9.)

Kaksikielinen opetus englanti:
Rekolanmäki (1.-6.)

Tikkurila-Hakunila

Musiikkiluokat:

 Simonkallio (3.-6.)
Peltola (7.-9.)
Lehtikuusi 3.-9.)

Ruotsin kielikylpy:
Viertola (1.-6.)
 Peltola 1.8.2023 alkaen (7.-9.)

Montessoriopetus:

Kuusikon koulu (1.-6.)

Lehtikuusen koulu

Vantaa

OPPILAAT

- 941 oppilasta
- 11,4% asunut Suomessa alle 5 vuotta
- 65,5% S2-opetuksessa
- 86,75% alkuopetuksessa
- 67 kieltä
- 68% muu kuin ev.lut. uskonto

HENKILÖSTÖ

- 86 opetushenkilöstöä
- 20 erityisopettajaa
- 11 koulunkäynnin avustajaa
- 3 monikielistä ohjaajaa
- 2 kouluterveydenhoitajaa
- 1,5 koulukuraattoria
- 1,5 koulunuorisotyöntekijää
- 1 psykologi
- 1 lukutaito-opettaja
- 0,5 nivelvaiheen opo(9.lk)

Vanhemmat mukaan kouluun
ja työhön

Tempo-orkesteri

KOTA- ja korona-ajan rahoitus

Vantaan innovatiiviset hankkeet kotoutumisessa

2. aste: Annie-tukibotti

Toiselle asteelle Vantaan ammattiopisto Variassa vuonna 2020-21 pilotoitu tsättibotti, käyttöön 2021

Tukee opiskelijoita

Ennaltaehkäisee opintojen keskeyttämistä

Klash-haastekilpailu oli Kuntaliiton historian suurin yksittäinen kehityshanke

lash

Neuvova Vantaa –hanke ja monikielinen neuvonta

Matalan kynnyksen neuvontaa Vantaalla

Vantaa-info [Vantaa-info](#) | [Vantaa](#)

Vantaan monikielinen neuvonta [Maahanmuuttajien monikielinen neuvonta](#) | [Vantaa](#)

Vantaan digituki [Digituki](#) | [Vantaa](#)

IHH - Home - International House Helsinki ([ihhelsinki.fi](#))

Verson sosiaalineuvonta [Sosiaalineuvonta](#) | [Vantaa](#)

Info Finland -verkkosivusto [Vantaa sinun kielelläsi](#) - [InfoFinland](#)

Vantaan kaupungin verkkosivujen Maahanmuuttajille-osio: Nostoja palveluista, uutisista ja linkkejä maahanmuuttajajärjestöjen sivuille [Maahanmuuttajille](#) | [Vantaa](#)

Video: Neuvova Vantaa avaa ovia vieraskielisille

https://www.youtube.com/watch?v=tn_ixg7DfB8

**TIETOA VANTAAN KAUPUNGISTA
- OMALLA KIELELLÄSI!**

Suomi - Svenska - English - Eesti - Русский - العربية - Soomaali - دری - فارسی

Oletko juuri muuttanut Suomeen? Haluatko tietää uudesta kotikaupungistasi enemmän?

Monikielinen neuvontapisteemme Vantaa-infossa auttaa sinua!

 Neuvova Vantaa - Maahanmuuttajien monikielinen neuvontapiste
www.neuvovavantaa.fi

Vantaan monikielisen neuvonnan järjestöt

Järjestökumppanit
Vantaalla

Neuvova Vantaa

Tsemppari-malli: Kumppanuus järjestöjen kanssa

Kaupungin työntekijöt töissä maahanmuuttajajärjestöissä

Tikkurilan Osaamiskampuksesta Vantaan Otaniemi

Paljon tukea työllistämiseen

- **Maahanmuuttajien osaamiskeskus**
- **Tsempparit järjestöissä**
- **Lisätty aikuisten kieliopetusta**
- **Kansainväliset rekrytilaisuudet ja mega- ja tavalliset rekrytapahtumat**

Kaupungin johdon ja johtamiskulttuurin merkitys kansainvälisen toiminnan vaikuttavuudelle on tärkeä

Kansainvälisyys kunnan elinvoiman edistämisen tämän päivän perusta

- **Tarvitaan kansainvälisiä yrityksiä ja investointeja**
- **Tarvitaan lisää työvoimaa**
- **Tarvitaan kansainvälisiä osaajia**
- **Oma koulutusjärjestelmämme ei tuota riittävästi koulutettuja osaajia**
- **Suomelle vientimarkkinat olennaiset – osaajia Vantaalta**

Matkailun suuri taloudellinen arvo merkittävä (Visit Finland)

Ylittää nykyisin maa-, metsä- ja kalatalouden taloudellisen arvon

Mathias De Clercq

Mayor of Ghent

Belit Onay

Mayor of Hannover

Ritva Viljanen

Mayor of Vantaa

Future Mentors:

Ishaa Asim

Manchester UK

José Mendes

Guimarães Portugal

Kaupunginjohtajan säännölliset tapaamiset eri uskontokuntien johtajien ja maahanmuuttajayhteisöjen vaikuttajien kanssa

THE EUROPEAN
CAPITAL OF
INNOVATION
AWARDS 21

The European Rising Innovative City

WINNER

VANTAA

#iCapitalAwards

European
Innovation
Council

Avia-verkoston Green Deal Manifesti

- **Lentokenttäalueen verkoston toimijoiden sitoutuminen omalla toiminnallaan Green Deal – tavoitteisiin**
- **Kansainvälisesti ainutlaatuinen**

Keskeisiä kohtia

- **Lentoasemalle saavutaan ympäristöystävällisesti**
- **Finavian toiminta lentoasemalla on hiilineutraalia**
- **Lentämisestä tulee hiilineutraalia – Finnair**
- **Ravintola- ja majoituspalvelut ovat vastuullisia**

Kansainvälisyys & strategia

Vantaalla 5 poikkileikkaavaa strategiateemaa

- Strategisten ohjelmien toteuttaminen

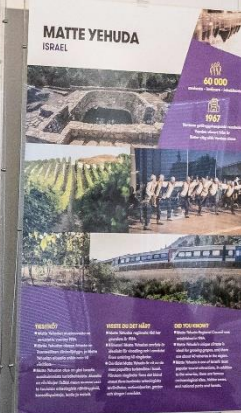
Kansainvälinen Vantaa – strategiateema:

- Kehittää kansainvälistä toimintaa, myös kaupungin sis. kansainvälisyys
- SDG-tavoitteet

Vaikuttavan kansainvälisyyden muutokset

Ystävyyskaupunkien aiempi merkitys

- Kansainväliset verkostot
- Hanketoiminta

**Euroopan suurten kaupunkien
yhteistyöverkostot, Eurocities**

Nordic Safe Cities

AirPortRegionalCouncil

Vantaa lukuina

246 000 asukasta

60 000 vieraskielistä

25% vieraskielisiä

Yli 120 kieltä

yli 11 000 yritystä

700 kansainvälistä yritystä

123 000 työpaikkaa

106,9% työpaikkaomavaraisuus

Vantaa on kotouttamisen mallikaupunki

Koko kaupunki kotouttaa

MEK 2023-25: Myönteisen erityiskohtelun ohjelman avulla vähennetään alueellista segregaatiota ja kotoutetaan

Koulut kotouttavat: mm monikulttuuriset ohjaajat, nuorisotyöntekijät kouluissa ja laaja muu tukihenkilöstö

Vanhemmat mukaan kouluun ja työhön hanke

Tempo-orkesteritoiminta ja koulujen maksuttomat urheilujoukkueet sekä kaupungin tsempparit järjestöissä

Neuvova Vantaa: kaupungin palveluja (suomi, ruotsi, englanti, viro, venäjä, arabia, somali, dari ja farsi)

Selkovantaalainen: selkokielen paikallislehti

Vantaa - yrittäjyyden kaupunki

Suuret tulijat 2022: Eaton, Fazer Leipomot, Okmetic Oy, STUK, Tuomioistuinvirasto, Vaasan Oy:n leipomo, Valmet, SPR Veripalvelu, Vantaan vankilan laajennus

Talent Vantaa: neuvontaa työyhteisön kansainvälistymiseen

Palvelulupaus: Yrityksen asiat käsittelyyn 48 tunnin sisällä ja yritys pidetään ajan tasalla asian etenemisestä

Kärkiklusterit: Kiinteistöklusteri, Ruokaklusteri, Lentorahti, Korkean osaamisen tuotanto ja Kiertotalousklusteri

Aviapolis – kasvun keskus

”Vantaan Aviapolis on kansainvälinen kasvun keskus, joka on tärkeässä roolissa pääkaupunkiseudun ja koko Suomen kilpailukykyä rakennettaessa.

Alueelle on suunnitelmassa 25 000 asukkaan, 60 000 työpaikan sekä palveluiden kaupunkikeskus vuoteen 2040 mennessä.

Vastaavia alueita Euroopassa ovat Amsterdamin Schipholin lentokenttäalue sekä Wienin kansainvälinen lentokenttäalue.”

Kotouttaminen alkaa tässä ja nyt, jotta aikuisilla on järkevää tekemistä ja lapsilla mahdollisuus leikkiä

Wellcoming culture

**Koko kaupunki
kotouttaa**

Vantaa

Som moro!